

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): atjúršaβal
 Arrieta: átſuř
 Bakio: atjúr
 Bermeo: atjúr
 Berriz: átſuř
 Bolibar: átſuř
 Busturia: atjúršaβal
 Dima: átſuř
 Elantxobe: átſuř
 Elorrio: átſuř
 Errigoiti: eškúatſúr
 Etxebarri: atjúr
 Etxebarria: atjúr
 Gamiz-Fika: atjúr
 Getxo: atjúr
 Gizaburuaga: átſuř, ařtaxóřai
 Ibarri (Muxika): átſuř
 Kortezubi: xóřai (?)
 Larrabetzu: átſuř
 Laukiz: atjúr
 Leioa: atjúr
 Lekeitio: átſuř
 Lemoa: átſuř, atjúršaβal
 Lemoiz: atjúr
 Mañaria: átſur
 Medata: atjúršaβal
 Mungia: átſuř
 Ondarroa: atjúršaβal
 Orozko: átſuř
 Otxandio: jořátsuř
 Sondika: atjúr
 Zarzamora: atjúr
 Zeanuri: átſuř
 Zeberio: átſuř, jořátsuř
 Zollo (Arrankudiaga): jořatſuř
 Zornotza: atjúršaβal

Araba

Aramaio: xořátsuř
 Gipuzkoa

Aia: atjúr, xořáatsuř
 Amezketa: atjúr
 Andoain: xóřatſúr
 Araotz (Oñati): átſuř
 Arrasate: xořátsuř, átſuř

Arroa (Zestoa): xořáatsuř

Asteasu: atjúř
 Ataun: atjúř
 Azkoitia: átſuř
 Azpeitia: atjúršaβál, xořáatsuř
 Beasain: atjúr
 Beizama: xořáatsuř, xořátsuř
 Bergara: átſuř
 Deba: atjúršaβál
 Donostia: atjúr
 Eibar: átſur
 Elduain: atjúr
 Elgoibar: atjúr, xóřá^tsur,
     atjúršaβál (mark.)
 Errezil: atjúr, atjúršaβál, *xořá^tsuř
 Ezkio-Itsaso: átſur
 Getaria: atjúr
 Hernani: atjúr
 Hondarribia: aptjúr
 Ikaztegieta: xořátsuř, átſuřé (mark.)
 Lasarte-Oria: atjúr, selájeko_atjúr
 Legazpi: xořá^tsuř
 Leintz Gatzaga: xořáatsuř
 Mendaro: atjúr, atjúršaβál
 Oiartzun: ařtſuř
 Oñati: xořáatſuř
 Orexa: xořá:tſuř
 Orio: xořáatsuř, *atjúršaβál
 Pasaia: áltsuř, altſúřa (mark.)
 Tolosa: atjúr
 Urretxu: atjúr, *xořáatſuř
 Zegama: atjúr

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: ařtsúr
 Alkotz: ařltsúře (mark.)
 Aniz: áidsuř
 Arbizu: áitsur
 Beruete: altsúř
 Donamaria: ařtsúr
 Dorrao / Torrano: áltsúr
 Erratzu: áitsur
 Etxalar: ařtsúr
 Etxaleku: ařltsúř
 Etxarri (Larraun): ařtsúr, áltsúřé (mark.)
 Eugi: altsúř
 Ezkurra: ařtsúr
 Gaintza: atjúr

Goizueta: jořáitsuř

Igoa: ařltsúř
 Jaurrieta: ařtsúř
 Leitzá: ařtsúř
 Lekaroz: áitsúř
 Luzaide / Valcarlos: áltsur
 Mezkiritz: altsúř
 Oderitz: ařltsúř
 Suarbe: ařltsúř
 Sunbillá: ařtsúr
 Urdiain: áltsúř
 Zilbeti: altsúř
 Zugarramurdi: ařntsúř

Lapurdi

Ahetze: joRájantsuR
 Arrangoitze: joRařantsuR
 Azkaine: ájntsúr
 Bardoze: áltsur, ařtsyřa (mark.),
     hařtsuřa (mark.)
 Beskoitze: ařtsúR, *jořájantsúř
 Donibane Lohizune: ařntsúR
 Hazparne: áltsuR
 Hendaia: ájntſu R
 Itsasu: ájntsúř
 Makea: ařtsúR
 Mugerre: lařekiařtsur
 Sara: antsúř
 Senpere: ájntsúR, joRájantsuR
 Urketa: hařtsur
 Uztaritze: ařntsúR

Nafarroa Beherea

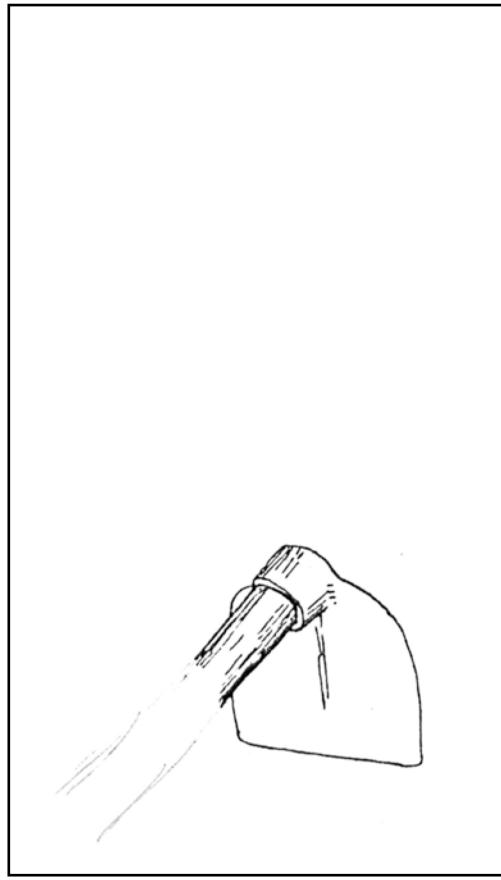
Aldude: ařtsúr
 Arboti: ájtsyr
 Armendaritze: ařtsúř, áltsur
 Arnegi: áltsur
 Arrueta: ařtsúr
 Baigorri: hájtsur
 Bastida: hájtsur
 Behorlegi: ařtsúř
 Bidarrai: ařtsúř
 Ezterenzubi: ařtsúr, ařntsúr
 Gamarte: áltsur
 Garruze: ařtsýR
 Irisarri: ařtsuR
 Izturitze: ařtsúř
 Jutsi: jořaařtsur

Landibarre: ařtsúr

Larzabale: ařtsúř
 Uharte Garazi: áltsuř

Zuberoa

Altzai: ařtsyř, ařtsyrtſaβal
 Altzürükü: ájtsyr
 Barkoxe: hájtsyr
 Domintxaine: hájtsyř
 Eskiula: hařtsúř
 Larraine: hájtsyř
 Montori: ařtsýr
 Pagola: hájtsyř
 Santa Grazi: hájtsyř
 Sohüta: ařtsyř
 Urdiňarbe: ařtsyř
 Ürrüstoi: hájtsyr, hařtsyrtſípi

1652. Mapa: azada / pioche 1 / hoe

GALDERA: 40270 ALEANR: I, 99

	aitzur
	a(i)ltzur
	(jorra)atzur
	(yorra)aintzur
	atxursabal
	eskuatxur
	haitzürtxipi
	zelayekoatxur
	artajorrai
	jorrai

- Labakitutako edo lanberritutako lurak lantzeko erabiltzen den tresnaren izena galduet da.
  - Zenbait herrian generikoa jaso da: Zilbetin, adibidez, "bórtz altzúr". *Klase batekoak edo bertzeakoak, denak dire altzúrrek.* Bastidan, "lau háitzur" esan ondoren, *ttipia, muaiena eta handia* daudela adierazi du.
  - Domintxainen "háitzür handia" hilierrietako zuloak egiteko ere baliatzen zen.

Zollo: *Au de potxoak eta eiteko.*

Laukiz: Au atxurre, arto sotok eta iten direnen tápatako. Sotoa asie éreitteko sulo itten dana.

Elorrio: "Atxurre" da jorrada ibiltteko da "arratxurre" de piñu sartzen edo basojorran edo ibiltteko.

Ondarroa: *Bost atxúrsabal, Saraketan edo jorran eitxeko.*

Arrasate: *Bost jorrátxur. Soloan bedar satiek eta arrankau.*

Azpeitia: Jorráko, artájorrakó ta re olákué ibiltze a. Diferentiék e baié ór e: aundítxók o txikítxok e...

Errezil: Txiktxouá izáte a, baña lán berdíñak ittekó, berdíntsúk. P

jorratzén, arbí... Bat extúa ta béstia t

Andoain: Jorrako, landare sartzeko...

Dorrao: Bat izate zan búrudúna, kozkórrak eta

Etxaleku: *Denak ailtzurrek dira. Ailtzur miarra edo arri-*